

Nicolae ILIESCU

Dincoace și dincolo

Abstract

In his monthly feature, Nicolae Iliescu makes a few comments about the contemporary press. In addition to this, he tells something about the prose circle "Junimea", directed by the literary critic Ov. S. Crohmalniceanu (named Croh by his students). He refers particularly to the collective volume "Desant '83", in which were included some of the circle's members.

Keywords : Ov. S. Crohmalniceanu, Mircea Cartarescu, Cristian Teodorescu, "Junimea", "Desant '83"

**Escursiuni în Germania Orientală
sau Incursiuni în dimensiunea
meridională sau Drumuri de acces în
oglinda febrilă sau Dincoace și dinco-
lo de oglinda fierbinte sau Dincolo și
dincoace de orice nevroză abandonată
sau Soarele apune, iar cerul devine
cocoșat și opac sau Păstrăvul de soare**

O noapte insistentă. O liniște albastră. Un cer mut și nesigur. Stele etalate pe acest tip de cer. Lumini periferice și inculte dedesubt. Orașul adormit prostește, cu gura deschisă, respirând gâjâit după haosul cotidian.

Am plecat împreună cu ai mei, am răcnit la ei, m-a privit o trecătoare insipidă, cu ochelari și cu haină de blană. Mi-e milă și mi vine să mă dau cu capul de pereți, nu mai am răbdare să stau la taclale cu dânsii. M-am întâlnit cu Luță, prietenul meu din copilărie, de la etajul doi. Am adormit pe fotoliu uitându-mă la HBO. M-am trezit în ritmul celor de la Rolling Stones. Ce energie la peste șaizeci de ani ! Ce înseamnă să fii în fața reflectoarelor, pe scenă, pe prima pagină! Noi ducem o viață retrasă, pașnică până la potrivit. Nu ieșim, nu ne prea întâlnim cu lumea, eu ce mai merg la ținutele mele și la bridge!

Trebuie neapărat să-mi găsesc un detectiv care să fie în stare să-mi descopere propria mea viață! Îi voi da telefon și-l voi pune să mă urmărească de la distanță. Nu am să-i dau nicio informație, doar adrese și nume de locuri și de persoane, să afle singur. Si să interpreze. Să vedem ce-o ieși.

Ca titlu : Depinde sau De ce nu ?

Omul este o ființă inseparabilă de o Alta.

... însă nu aprinse veioza, deși întunericul nu se lăsa destrămat de ițirea zorilor. Dormea puțin, de fapt nu puțin, ci în rafale, aștepe seara pe la nouă, zece, se trezea la unu sau trei, cîtea sau se uita la vreun film pe canalele HBO sau Cinemax, adormea iar pe la trei sau pe la cinci până la opt. Sumă dădea tot opt ore, Eliade, Mircea Eliade se lăuda că dormea doar trei ore pe noapte, viață nu e pentru somn, o viață ai și pe aia o dormi, se zicea puțin vulgar! Dormea în poziția șezând, ca în Evul Mediu, ca Rembrandt, după cum văzuse el la Muzeul din Amsterdam consacrat artistului cu trei sferturi umbră și cu un sfert culoare.

Îi zicea un prieten, măi, tu ești foarte pricoput în începuturi, scrie numai de-astea, începuturi sau incipituri, mai elegant zis, mai pe radicale.

Colonies are densely packed, the three periphery, three periphery in the core area, a boundary is clearly set and each colony often contains two or three species.

No other system has power, breadth and
flexibility like **TensorFlow**. No competitor has
come close to its deep learning and machine learning

vieții fără nicio ieșire, fără nicio soluție, fie înfrumusețarea ei haotică. Mai citea cu destul de mare interes eseuri politice.

Stătea pe 1 Mai, acum îi zicea Iuliu Maniu, aproape de intersecția cu Turda într-un bloc și într-un apartament de două camere semicomandate, stil vagon, spârsese jumătate din peretele dintre bucătărie și sufragerie și realizase un soi de living cu un bar, cu o măsuță joasă și cu o garnitură de hol.

Ce viață pisicească mai are și Ronron ! Se urează pe la curte, și înfinge căpătara șiu și lui în mâna mea, stând neglijent peste marginea patului conjugal, spre noptiera din stânga, începe să toarcă și să se ceară la lădița lui, litieră, deh. Oricum, ușile stau deschise tot timpul și se poate fățui de câte ori vrea dânsul din dormitor spre bucătărie și spre hol, adică între culcușul său, litieră și castronașele cu grăunțe și cu apă. Dar dimineața șade lângă mine, îi place să-l mângâi pe cap, să-l trag de urechiușe și să-i dau din pliculețul cu hrană umedă cărnița lui preferată. Mereu am zis că el mânâncă mai bine decât noi, îi luăm numai Royal Canin, cu pui și cu pește, precum și grăunțe fie Hair and Skin, fie Sensible. Câteodată, cam ca și noi, la săptămână, le facem și câte un ou fierb moale, lui și lui Pușa, că avem și pisică, nu numai cotoi. Dar se mai întâmplă ceva caraghios, dimineața. Ronron, care e mult mai matinal decât Pușa, feminină și pisicoasă, mă îndoiește la chiuvetă, sare pe marginea căzii de baie și se înalță pe lăbuțele lui până la savonieră unde lingea puțin săpun. El mânâncă oricum ceea ce mânăcam și noi, este foarte curios, îi curg balele la ciocolată, alune, fistic, înghețată, pește, brânză camembert sau bleu, iaurt, în timp ce Pușa e foarte conservatoare, aşa că săpunul nu ar fi ceva neobișnuit. Eu cred, totuși, că are impresia că face tot ceea ce fac și eu, se spală pe dinți !

Jurnalismul de astăzi, de la noi, este un fel de literatură pentru cititorii de ziare. Neavând nimici minte să explice clar despre ce este vorba în propoziție sau în realitate, adună metafore, în mare parte

extrem de căznite, sau adaptează scheme sau pun etichete. În sport, galacticele, Lippi, Murino, Briliantul, regele, Mister etc., în politică Bunicuța, Bulldogul, Querida, Bote etc. „Policrele” din Poiana lui Iocan, nu altceva! etapele nu au cum fi sărite! Citesc undeva – în El País, mai exact – despre Gay Talese, tătic al „noului jurnalism”, nonficțiunea de presă”. Gazetar la NY Times prin anii '60, a scris articole despre personalitățile publice ale momentului. Într-un interviu zice că știau totul despre amantele lui Kennedy, dar pe atunci viața amoroasă, sexuală nu era subiectul său. Cum vorbe devine obiect de reportaj sau de anchetă. La noi aceste specii-fanion ale jurnalismului nu există, căci astăzi orice prost sau orice fufă poate avea blog și poate scrie orice și oricum. Am intrat, fără să vreau, pe astfel de chestii și m-am îngrozit. Deținătorul de blog postează, că aşa se zice, un articolaș de o frază sau pune două, trei întrebări, se defulează adică, după care alți complexați, sub masca anonimatumului, se lanseză în diverse comentarii, care de care mai fistichii, din ce în ce mai îndepărtate de temă sau de subiectul din capul bloggerului, că aşa se spune. Un fel de talcioc de vorbe, neglijent scrise, neglijent formulate, fără miez, fără cap și fără coadă.

Mi-a atras atenția profesorul Marcus cum că într-o emisiune a lui Dani Cristea-Enache a apărut Cristian Teodorescu. Fiind tras tot timpul de limbă, acesta din urmă a vorbit despre cenaclul nostru, Junimea, și despre Croh, Ov. S. Crohmălniceanu, profesorul și coordonatorul acelui cenaclu amintit. Adevărul este cam altul, cel puțin adevărul meu, că tot am asistat la atâtea ședințe și am mai fost și secretarul cenaclului. CT venea de pe săntier și de la fără frecvență, trecuse la zi prin anul doi sau trei, aducea cu el mici drame provinciale și a fost reținut în Desant cu cea mai bună bucătă a lui, jurnalul unei coafeze. De altminteri, ochiul vigilant al Moșului a ales din toată producția noastră texte ce au apărut acolo. Și la mine, cred că unele dintre cele mai bune lucruri scrise, dacă nu cele mai bune chiar sunt cele din Desant, ca și în cazul

majorității colegilor mei. Despre CT îl întrebam mereu pe Moș, venind spre casă eu, împreună cu Mirciosu - Mircea Cărtărescu adică, de stătea la scara patru și eu la trei în blocul 15 de pe Ștefan cel Mare - și cu I. Pârvulescu - o țărăncuță îngălată și plină de coșuri, fără niciun talent, de ședea prin apropiere, în gazdă, care se agățase de cenaclu și pe care a lăsat-o Moșu ca fată în casă să-i facă menajul și să-i plătească angaralele – de ce îl laudă atâtă și-l aşază alături de noi? Proful ne răspunde că el e singurul din grup care e pe linie, scrie despre șantierele patriei. De altfel, a fost cel mai bine prizat de *Luceafărul* la acea dată, era membru de partid încă de pe șantier – și eu am fost, din anul trei, Mirciosu devenise cu un an înaintea mea! - și a fost luat în presă, corrector, cu o jumătate de normă, la *Contemporanul*, de D.R. Popescu. Apoi a trecut la România literară, tot la corectură, pentru ca puțin înainte de 1989 să pătrundă în secție de publicistică-reportaj (unde urma a ajunge și eu, și în acest sens scrisesem trei reportaje despre București, Brăila și Craiova!).

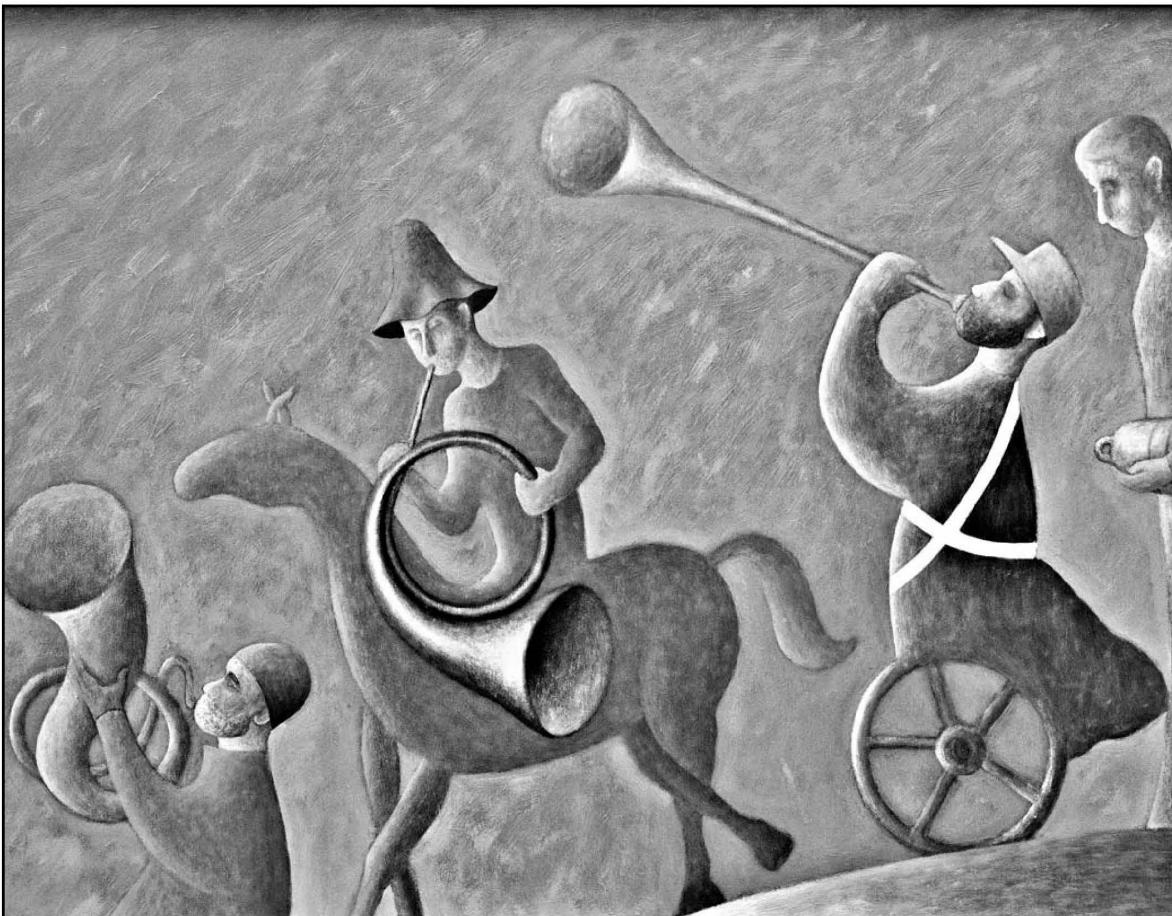
Am fost apropiatî într-o perioadă, am lucrat în același birou, am petrecut ore bune împreună, am făcut și revelioane, și mese de familie. Ne-am răcit după ce a rămas din motivele lui la aceeași gazetă, întorcându-se de la „*Luceafărul*”. Plecaserăm mai mulți, Agopian acolo, la „*Luceafărul*” cum zic, regretatul Valeriu Cristea la „*Caiete critice*”, parcă și Rojică Roger Câmpeanu tot la Caiete, și Silvia Zabarcencu undeva, de nu mă înșel. Pe mine mă angajase din prima Gabi Rusu la „*SLATL*”, fostul SLAST, „Suplimentul literar-artistic al Tineretului liber” prin semnătura lui Ștefan Fane Mitroi, redactorul șef de atunci. și în acea redacție, câte prostii am mai făcut încât mi-e rușine să-mi amintesc. Am citit undeva o vorbă de-a lui Jules Renard, care zicea că „are o memorie foarte bună, uită totul instantaneu”. Așa ar și trebui să fie cu amintirile, să le uiți pe cele rele și rușinoase și să-ți aduci aminte doar lucrurile bune pe care le-ai făcut sau care ti s-au întâmplat.

Cristi nu era deloc un băiat rău, cam dintr-o bucată, cam necioplit adică și cam necitit, îi plăcea puțin șefia și făcea tot ce

putea pentru a o atinge. A fost așa ceva, parcă, și pe la o revistă de cosmetice, și pe la „*Cotidianul*”, și pe la „*Fundația Culturală*”, pe vremea lui Buzura, și pe la ediția românească a unei reviste străineze, fără a lăsa vreo urmă trainică nicăieri. E un bun observator, de bun simț elementar, un bombarditor, și a legat foarte bine jocurile noastre, al meu, al lui George și al bietului Nedelciu în romanul acela colectiv, „*Autobuzul de Însurăței*”, care a rămas uitat pe la Lefter pe acasă. În vremea din urmă am auzit că a scris un fel de roman din scurte povestiri, așa după cum făcea Sorin Preda la cenaclu și cum făceam chiar și eu, spre deliciul lui Croh, dar Sorinache trăgea spre cinism moromețian, iar eu o dam pe poartă. Un roman despre orașelul lui de baștină, de prin prăfuita provincie dobrogeană, un fel de adaptare a lui „*Winesburg, Ohio*” al lui Sherwood Anderson, că el făcuse română secundar engleză, ca George și ca Mirciosu, nu ca noi, ăilalți, franceză. A ajuns apoi, foarte straniu, la Radio Free Europe, secția română, și de aici chiar nu știu ce s-a mai ales de el și de ai lui, eu nemaiascultând deloc după 1990 și neinteresându-mă postul respectiv. În generația noastră, după mine, nu atinge talentul lui George Cușnarencu, cel mai bun în mintea mea, lui Nedelciu, Savu, Lăcustă, Sorinache Preda, Costi Stan, nici al lui Hanibal Stănculescu, pe aceeași linie, dar cu umor, în schimb și pe aproape, un foarte ager ochi realist, poate cel mai ascuțit în felul lui. De mirare că Manolae îl trece doar la scriptori de dicționar, deși e omul lui care face note, așa se spune, la rubrica aia nesemnată de comentarii pripite de la coada revistei!

Modul de întrebuițare al acestei lucrări, așa trebuie să pun în fața textului. și apoi o prefată justificativă, recomandări, sursele și planul general. Ca la Champfleury, Chien-caillou. Ce de postmodernism la boemul acesta realist și pisicar!

Tetradrahmele tracice, studii despre un candelabru găsit nu se știe unde, despre un opaiț de bronz cu un călăreț sau cu pisică pe el, un coif, chestii. Lucruri științifice. Cineva

și-a făcut o teză de doctorat în tonsura împăraților romani, extrem de interesantă, dar nu știu cât de importantă pentru istorie! Poate fi, cine cântărește !?

Aud chestii insolite despre Stelică Tănase și despre Gabriela Adameșteanu, cum că ar fi colaborat cu mândra „Secooritate”! Nu mă miră, nu mă îndoiesc, dar nu e important. Cred că nu ne vom dezbară de meteahna asta niciodată, vom găsi colportori, agențuri, agenți etc. peste tot. Ei există și au existat întotdeauna, teamă mi-e că vor mai exista și de-acum înainte, mult și bine. Sigur că toți care au fost pe listele băieților au primit sarcini de altă natură și pe altă direcție, evoluția lor confirmă acest lucru. Cocoțarea lor în funcții, plecări, posturi grase, reviste, europe libere, apariții la televiziune, premii și multe altele sunt avantaje cu care au fost blagosloviți bieții nevoiași, nu am nicio îndoială. Îmi spunea cineva și că Râpă, Florică Iaru ca pseudonim, un

zăpăcit de poetastru, de poetel, un băiat simpatic și nebun al facultății noastre, ar fi fost al unora și altora. Nu mă miră, el căra cărți la Cartea Românească, vizavi de o circă de poliție, avea legătură cu tot felul de tineri contestatari ai epocii de dinainte de 1989... Cine știe? Din păcate, nimeni nu s-a ocupat serios de astă chestie și mai ales la timp, când chiar se putea face ordine, nu neapărat curătenie. Toată viața publică este împânzită de astfel de „elemente” și de „aspecte”, cum le plăcea activiștilor să le denumească în limbajul lor de lemn. Chiar și căciunarii și micii buticari tot din neamurile ăstora se trag, fătucile alea de prin bânci, tinerele speranțe trimise la jde mii de burse, de unde credeți că au apărut? Din aceleași rânduri, din copiii foștilor fie nomenclaturiști, fie securiști, fie servitori ai acestora, că există și această categorie care sedea tot prin vilele din Primăverii – croitori, frizeri, chelneri, cizmari ai Tovarășilor!